

'Nederland in beweging'

Een tijdje geleden hoorde ik een economisch strateeg in een talkshow zeggen: 'Een tijd van disruptie is ook een tijd van verandering.' De uitspraak werd ontvangen als een nieuwe wijsheid. Ik herkende de aloude hulpverleningswijsheid: 'Elke crisis is een kans.' Ik heb zelf nooit zoveel gehad met deze uitspraak omdat wat mij betreft een crisis óók een trauma betekent. Evengoed kunnen we wel degelijk zien dat 2020 voor de specialistische jeugdhulpverlening een veelbewogen jaar was, want wat is er in het eerste kwartaal van 2021 veel in beweging gekomen! In het land, maar zeker ook bij ons.

Zo zijn we betrokken bij de doorbraakaanpak, de vormgeving van het BREN en de ombouw van de JeugdzorgPlus. Ik ben trots dat we deze rollen mogen hebben en soms écht het verschil kunnen maken. In deze rapportage gaan we in op wat we van deze bewegingen leren. We leggen relaties tussen de Covid-19-pandemie en de trends in de gespecialiseerde jeugdhulpverlening en waarom het niet altijd de complexiteit van de problematiek van onze gezinnen is die maakt dat passende hulp niet tijdig kan worden ingezet. Ook besteden we aandacht aan de vele bewegingen in de JeugdzorgPlus. We hebben afscheid genomen van onze 'pupil Lars' die in 2020 onze rapportage inhoud gaf en we laten jullie nu kennis maken met 'Rosa'.

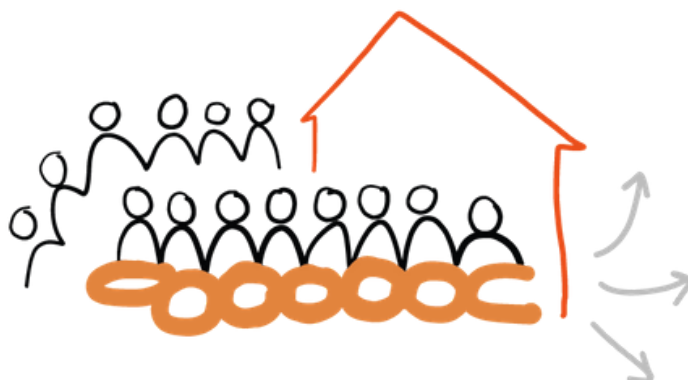
Toch lijkt plots de tijd even te stoppen wanneer we onze dierbare collega verliezen. Vandaar dat we tussen alle beweging even bij haar willen stilstaan.

Curtis de Roo , teammanager Expertiseteam Complexe Zorg

BREN? Is het een naam?

Nee, het is een netwerk!

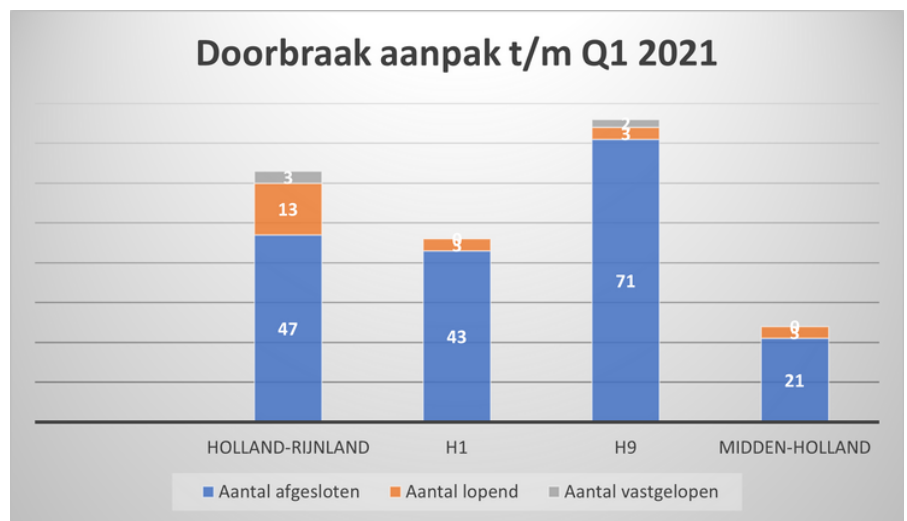
De ExpertTafels van Jeugdbescherming west vormen samen met ExpertTafels van JBRR, Stichting Jeugdteams ZHZ en GO! voor jeugd de basis voor de opzet van het BREN (BovenRegionaal ExpertiseNetwerk). We verenigen en verbinden de expertise die Zuid-Holland rijk is als het gaat om de meest complexe gezinsproblematiek.

Doorbreken wachtlijst of een alternatief?

De doorbraak-aanpak heeft inzichtelijk gemaakt waar knelpunten zitten en er is gekeken welke alternatieven konden worden ingezet. Een wachtlijst doorbreken is bijna onmogelijk. De doorbraak heeft op de korte termijn een duidelijk effect waar bij de gezinnen in alternatieve zorg zijn. Maar welk effect heeft een alternatieve zorgvorm voor de lange termijn? Kunnen we daarmee wel de duurzame oplossingen bereiken die de jeugdbeschermers voor ogen hebben?

Vanaf eind november 2020 en ook in het eerste kwartaal is er een grote inzet gedaan om meldingen in de doorbraakaanpak (gezinnen die langer dan drie maanden wachten op passende zorg) toe te leiden naar passende zorg of een alternatief. Vanuit de diverse analyses die door het ECZ zijn gemaakt, hebben de regio's aanbevelingen gekregen om tot een beter sluitend zorglandschap te komen.

* In memoriam Yvonne Hoole *

Op 12 april is na een ziekbed onze collega Yvonne Hoole overleden. Yvonne heeft heel wat jaren in verschillende functies bij Jeugdbescherming west gewerkt. De laatste jaren was zij teamsecretaresse van het Expertiseteam Complexe Zorg. We kennen haar als een lieve, zorgzame vrouw die altijd voor iedereen klaar stond. De moeder van het Expertiseteam. Onze rots in de branding waar je lekker tegen aan kon zeuren als het even niet lekker ging en waarmee je ook enorm kon lachen op vrolijke momenten.

Zij genoot van haar ondersteunende rol en was het meest trots als zij anderen kon laten stralen. Ze was het vrolijke middelpunt van ons team met haar bulderende lach en enthousiast geklets. We gaan haar allemaal ontzettend missen.

JBwest biedt de mogelijkheid om Yvonne te gedenken in een digitaal condoleanceboek. Mocht je hier iets in willen schrijven, dan is dat mogelijk via: <https://www.memori.nl/gedenkplaats/yvonne-hoole/>

Curtis de Roo, teammanager Expertiseteam Complexe Zorg

Rosa

Leeftijd: 7 jaar
Woont: bij haar moeder, haar vader is vertrokken
School: regulier basisonderwijs, maar waarschijnlijk niet lang meer
Hobby's: spelletjes op de tablet en spelen met haar Elza-pop
Problematiek: trauma- en hechtingsproblemen, lagere intelligentie

Wie is Rosa? | deel 1

Hallo, mijn naam is Rosa, ik ben zeven jaar en ik ben altijd boos. Nou ja, dat zeggen de grote mensen. Ik weet niet precies wat dat is, boos. Wel weet ik dat ik heel vaak straf krijg. Vooral op school, maar thuis ook. Ik krijg straf als ik andere kindjes geschopt heb of als ik spullen kapot gemaakt heb. Ik weet niet zo goed waarom ik dat doe. Het gebeurt zomaar ineens. En dan vind ik het daarna heel erg dat het gebeurd is en dan wil ik het goedmaken. Maar daarna gebeurt het weer.

Ook roep ik lelijke woorden naar mama. Dat doe ik wel expres. Mijn moeder is namelijk een beetje dom. Ze kan niet lezen en schrijven, maar ze wil wel dat ik iedere dag naar school ga om dat te leren. Dat vind ik niet eerlijk. Maar mama en ik houden wel veel van elkaar. Ik wil gewoon liever bij haar blijven dan naar school.

Mama zegt dat ik zo geworden ben omdat zij en papa heel veel ruzie maakten toen ik in mama's buik zat. Papa sloeg mama dan ook. En toen ik eenmaal geboren was, ging dat gewoon door. En omdat mama en papa daar verdrietig van werden, gingen ze biertjes drinken. Ook als ik eigenlijk een flesje moest hebben of een poepbroek had. Daarom doe ik zo. Niet dat mama dat zelf bedacht heeft hoor. Dat heeft ze gehoord van de psycholoog die ons probeert te helpen. En hij heeft dat ontdekt doordat hij heel veel ging praten met mama, papa en mij. Wij vonden dat erg moeilijk omdat de psycholoog woorden gebruikte die wij niet zo goed begrijpen. Gelukkig hebben we ook een gezinscoach die ons helpt. Zij heeft aan mama en papa uitgelegd wat er aan de hand is met mij.

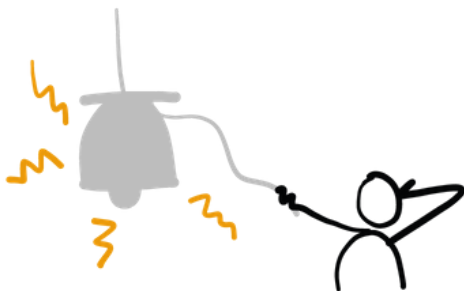
Maar ja, de vraag is dan: hoe moet het nu verder? Het wordt alleen maar erger. Papa is weggegaan. Ik denk dat het door mij komt. En mama moet vaak huilen. Ik denk dat dit ook door mij komt. En op school moet ik steeds vaker apart zitten. Ik denk dat de juf ook bijna gaat zeggen dat ze weggaat. Of misschien moet ik wel weg. De volgende keer gaan mama en de gezinscoach vertellen wat ze gaan doen om mij te helpen.

* Hoe het verder gaat met Rosa, volgt in kwartaalverslag Q2 *

Wachten op een vinkje?

Administratieve processen bij het aanvragen van passende zorg leveren in de praktijk vertragingen op. Vragen rondom woonplaatsbeginsel, procedures rondom 'Verzoek tot toewijzing', als ook vormgeven van hoofd- en ondernemerschap zijn hier voorbeelden van.

Een zorgelijke constatering wanneer men bedenkt dat jeugdigen, in de huidige praktijk, vervolgens regelmatig op wachtlijsten terecht komen en het opstarten van passende hulp hierdoor nog langer duurt.

Van woorden naar daden?

In de periode dat het ECZ de kwartaalrapportage maakt en de regio's input geeft op het zorglandschap en de knelpunten die er spelen, is het altijd lastig geweest om de knelpunten om te zetten naar verbeteringen. De doorbraakaanpak lijkt hierin wel tot meer gezamenlijkheid te leiden in de regio's.

Ook worden we door onze samenwerkingspartners steeds vaker in een vroeg stadium geconsulteerd als er nieuwe plannen worden gemaakt. We zijn dan ook blij dat we aan deze initiatieven mogen bijdragen, en hopen dat 2021 het jaar wordt waarin we van woorden naar daden gaan.

Houd vast die lijn!

In de achterliggende maanden heeft de plaatsingscoördinatie het initiatief genomen om met betrokken ketenpartners te reflecteren op het verloop van de plaatsing of het verblijf in de JeugdzorgPlus wanneer dit vragen oproep of discussie of wrijving gaf. Dit om te leren van wat goed is gegaan (waar te gemakkelijk aan voorbij wordt gegaan) en te leren wat anders kan.

Uit deze evaluaties komen de volgende aandachtspunten naar voren:

- zorg voor een goede en gedeelde analyse en risico-inventarisatie op basis van voldoende informatie
- houd vast aan de centrale lijn, juist als het qua veiligheid spannend is
- wees alert op de gezinsdynamiek en voorkom dat je meegaat in het patroon
- schakel op tijd kennis en kunde van derden in
- casemanagement mag niet ontbreken

Van ombouw naar afbouw is wachlijst?

Met de sluiting van Midgaard en de afbouw van plekken in Harreveld wordt er een flinke hap genomen uit het aanbod van JeugdzorgPlus-plekken. Minder bedden! Echter heeft de luwte die de Covid-19 pandemie in de vraag naar plekken veroorzaakt er toe bijgedragen dat de verhouding tussen vraag en aanbod afgelopen jaar en daarmee ook in het eerste kwartaal van 2021 niet scheef is gegroeid.

*** In de bijlage JeugdzorgPlus lees je hier meer over ***

Zien we onze jongeren nog voldoende?

Weten we wat er in de gezinnen speelt?

Zowel in de JeugdzorgPlus als bij Zorglogistiek/VerblijfsTafel zien we een afname in de plaatsingen, vergelijkbaar met het beeld in de eerste lockdown 2020. In de open jeugdzorg zijn er open bedden en in de gesloten jeugdzorg (JeugdzorgPlus) is er omgevormd naar ambulante inzet. De vrees is wel dat met de versoepelingen van de maatregelen, zoals ook na de eerste lockdown, nog veel vraag komt voor complexe problemen die op dit moment niet goed in beeld zijn. Dit kan gaan leiden tot plaatsingsproblemen en wachttijden in de JeugdzorgPlus en doorstroomproblemen binnen de open jeugdzorg.

Spoed oké, maar vandaag plaatsen? Nee!

De noodkreet van een opnemende instelling om een spoedplaatsing te voorkomen, kan niet altijd gehoord worden. Die aanvraag wordt ingegeven door de situatie waarin het kind zich bevindt.

Wél is na te denken over het moment van plaatsen.

Tip: door een plaatsing over de nacht te tillen, kan in een hulptraject heel veel gewonnen worden.

De eerste klap is een daalder waard

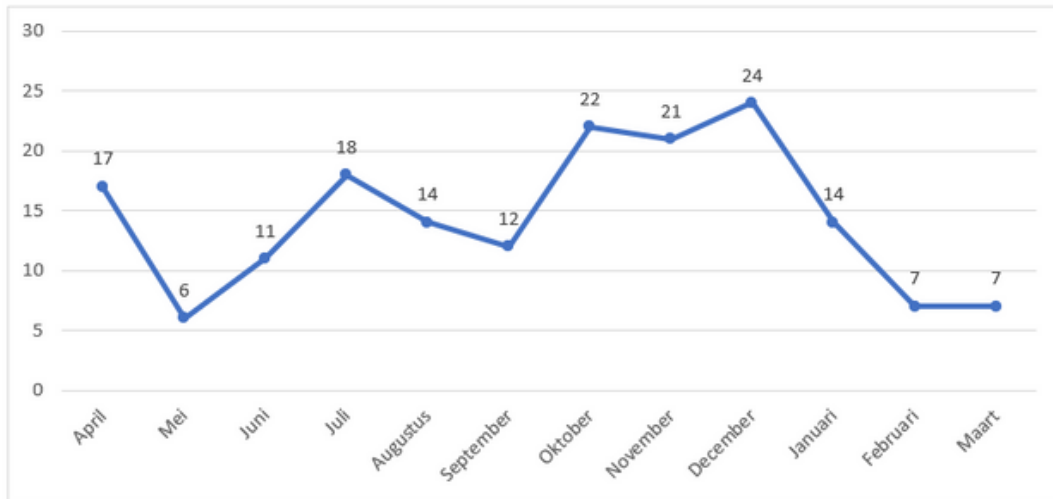
54% van de jongeren die her-aangemeld worden voor de JeugdzorgPlus (zie de Q1 -rapportage PC ZW in de bijlage), verblijven open residentieel of open JGZ.

Interessante overweging: hoe komt het dat opnieuw JeugdzorgPlus wordt ingezet, wanneer het eerder onvoldoende heeft gewerkt? Wellicht kan met behulp van een geschorste machtiging of een voorwaardelijke machtiging dit percentage naar beneden worden gebracht.

Tip: 'pull' tijdig kennis en kunde van het ECZ.

De onvoorspelbaarheid van 2020 zet zich voort in 2021

Aantal aanmeldingen per maand voor regio Zuid West in de periode kwartaal 1 van 2021
Dit zijn de cijfers vanuit Jeugdbescherming west en de sociale teams van deze regio

Met 14 aanmeldingen in januari, 7 in februari en 7 in maart van dit jaar zien we een vergelijkbaar beeld als vorig jaar na de eerste lockdown 2020. Daar zagen we na de aankondiging vanuit Den Haag dat iedereen thuis moest werken een daling tot maar liefst 6 plaatsingen in april 2020. Met de versoepeling richting het einde van het jaar liepen ook de aanmeldingen weer op. Begin dit jaar een nieuwe periode van quarantaine en opnieuw laten de cijfers een flinke daling zien.

*** In de bijlage JeugdzorgPlus lees je hier meer over ***

'Al is er nog nergens wetenschappelijk aangetoond dat deze twee factoren verband hebben met elkaar, is het lastig de cijfers anders de duiden dan dat dat wel het geval is.'

DE PLAATSIJNGSCOÖRDINATOR de schakel tussen aanmelden en plaatsen

Nederland kent vijf regio's als het om de JeugdzorgPlus gaat. In ieder van deze regio's melden meerdere GI's en sociale teams jongeren aan voor behandeling. Al deze aanmeldingen komen samen bij de plaatsingscoördinator (PC). Daar vindt een onafhankelijke toetsing plaats op urgentie en wordt op basis van inhoud bepaald waar de jongeren het best zijn behandeling kan ontvangen. De PC draagt zorg dat de aanvraag op de juiste groep terecht komt en dat er een beoordeling plaats vindt. Is deze positief, dan is de jongere welkom.

